

DVOJROČNÁ CESTA K JUBILEJNÉMU ROKU 2025

Svätý Otec František pozýva, aby sa dva roky, ktoré predchádzajú jubileum, zamerali na dve konkrétne témy. **Rok 2023 bude Rokom koncilu.** Bude venovaný novému zahĺbeniu sa do základných tém štyroch koncilových konštitúcií, aby sa Cirkev mohla znovu nadýchnuť hlbokého a aktuálneho učenia Druhého vatikánskeho koncilu, ktorého 60. výročie otvorenia si pripomenieme 11. októbra 2023.

Rok 2024 bude Rokom modlitby. Bude zasvätený modlitbe, aby sa vytvoril priaznivý kontext pre jubilejný rok a aby sa pútnici mohli pripraviť na túto udalosť, ktorá má predovšetkým duchovný charakter.

Motto jubilejného roka znie: **PÚTNICI NÁDEJE.** Naša nádej vychádza z viery v Ježiša Krista. On je našou prítomnosťou i budúcnosťou, lebo Ježiš Kristus je ten istý – včera, dnes a naveky.

Logo jubilejného roka 2025 predstavuje štyri farebne odlišené postavy symbolizujúce ľudstvo. Jeden objíma druhého, aby sa naznačila solidarita a bratstvo, ktoré musia spájať národy. Prvá z postáv sa drží kríža, ktorý v spodnej časti prechádza do tvaru kotvy. Je to znak nielen viery, ktorej sa človek drží, ale aj nádeje, ktorú nikdy nemožno opustiť, pretože ju potrebujeme vždy a najmä v časoch najväčšej núdze. Zašpicatené vlny v modrých odtieňoch v spodnej časti naznačujú, že životná púť sa nepohybuje vždy v pokojných vodách. Často sa stáva, že osobné nešťastia i svetové udalosti nás intenzívnejšie vyzývajú k nádeji. V logu na to poukazuje spodná časť kríža, ktorá sa predlžuje a mení na kotvu ponorenú do vln. Kotva je symbolom nádeje v Krista, čo korešponduje s tým, ako námorníci používajú kotvu na núdzové manévry, aby sa loď udržala počas búrok.

Logo ukazuje, že pútnikova cesta nie je individuálnou záležitosťou, ale vecou spoločenstva so znakom rastúceho dynamizmu, ktorý čoraz viac smeruje ku Kristovmu krížu. Kríž, ktorý logu dominuje, sa dynamicky skláňa k ľudstvu, **lebo Ježiš Kristus chce vyjsť v ústrety každému človeku, nenechať ho osamelého, ponúknuť mu istotu prítomnosti a istotu nádeje.**

DRUHÝ VATIKÁNSKY KONCIL

Terajší Svätý Otec nás vyzýva: „*Pripravte sa na jubilejný rok 2025 prijatím základných textov Druhého vatikánskeho koncilu. Ide o záväzok, ktorý žiadam od všetkých veriacich ako moment rastu vo viere.*“

25. januára 1959, tri mesiace od svojho zvolenia, oznámil dnes už svätý pápež Ján XXIII. úmysel zvolať v najbližšom čase všeobecný koncil. Koncil sa pripravoval takmer tri roky. Za toto obdobie sa k jeho príprave i samotnému priebehu vyjadrilo vyše dvesto cirkevných predstaviteľov z celého sveta.

Druhý vatikánsky koncil bol v poradí XXI. všeobecný ekumenický koncil Katolíckej cirkvi, konaný v rokoch 1962 - 1965. Koncil obnovil rímskokatolícku liturgiu (okrem iného umožnil pri bohoslužbách používať národný jazyk) a formuloval vzťah Katolíckej cirkvi k iným kresťanským cirkvám a nekresťanským náboženstvám.

Na otvorení sa zúčastnilo 85 kardinálov, 8 patriarchov, 533 arcibiskupov, 2131 biskupov, 12 opátov, 14 prelátov, 67 generálnych predstavených reholí a kongregácií a 13 predstaviteľov nekatolíckych cirkví. Okrem toho sa na otvorení koncilu zúčastnilo osemdesiatšesť oficiálnych delegácií z rozličných krajín a medzinárodných organizácií.

Niekoľko údajov o koncile:

- **konanie:** 1962 - 1965
- **otvorenie:** 11. október 1962
- **ukončenie:** 7. december 1965
- **zvolávateľ:** pápež Ján XXIII.
- **ukončovateľ:** pápež Pavol VI.
- **počet účastníkov:** 2 863
- **dokumenty:** 4 konštitúcie, 9 dekrétov a 3 deklarácie

Koncil umožnil Cirkvi omladiť svoju tvár a znovu sa predstaviť svetu ako nositeľka posolstva, ktoré presahuje všetky hranice. Evanjelium Ježiša Krista je totiž takým univerzálnym ohlasovaním, že nemôže naraziť na žiadne hranice.

JUBILEJNÝ ROK V SVÄTOM PÍSME

Časový význam jubilejných rokov vychádza z duchovného významu čísla **sedem**. V Knihe Genezis sa uvádza, že Boh stvoril svet za šesť dní a na siedmy deň odpočíval. Preto siedmy deň v týždni mal charakter posvätnosti. Nebol to len odpočinok od práce a čas venovaný Bohu. Význam siedmeho dňa bol najmä v tom, že človek sa má pripodobniť Bohu aj v jeho milosrdenstve a odpustení voči druhým ľuďom.

Ako siedmy deň v týždni, tak aj siedmy rok bol zasvätený Bohu. Preto sa volal **sabatický rok**. Slovo „šabat“ v hebrejčine znamená „sobota“, ale doslova aj „odpočinok“. Počas siedmeho roka musela zem odpočívať, nesialo sa a nežalo. Mali byť vyrovnané dlžoby a oslobodení židovskí otroci. Najväčšou zvláštnosťou sabatického roka bolo odpustenie dlžoby.

Zákon v podobnom duchu stanovuje, že spoločnosť bude počítat' 7-krát 7 sabatických rokov a po 49. rokoch sa bude sláviť **jubileum**, čiže 50. rok. Môžete si o tom prečítať v Knihe Levitikus 25, 8-17. Bol to rok milosti, keď sa neobrábala pôda, otroci sa prepúšťali na slobodu, odpúšťali sa všetky dlhy, majetky sa vracali pôvodným majiteľom. V celom Izraeli vtedy zavládla radosť, odpustenie, jednota a návrat k Bohu. Jubilejný rok sa oznamoval trúbením na baraní roh. Je to preto, že jeho prenikavý zvuk mal „prebudiť“ svedomie človeka, aby sa vrátil k Bohu. Roh barana sa po hebrejsky povie „jobel“. Slovo „jobel“ znamená aj „fúkať na baraní roh“. Podľa toho 50. rok dostal pomenovanie „jubilejný“ rok.

Jubilejný rok v Svätom písme nás upozorňuje, že súčasťou našich vzťahov má byť prvok solidarity a empatie najmä voči tým, ktorí sú najviac odkázaní na našu pomoc a blízkosť. **Je to však aj výzva napraviť náš vzťah k Bohu a vrátiť sa hodnotami k nemu.**

Keď Pán Ježiš začal svoju verejnú činnosť, v synagóge vo svojom rodnom meste Nazaret oznámil, že prišiel „*ohlásiť Pánov milostivý rok.*“ (Lk 4, 19) Pán Ježiš prichádza ako Spasiteľ človeka, aby ho oslobodil od najväčšieho zla – hriechu a dal mu nový život. V tomto zmysle **Pán Ježiš nám neustále ponúka svoj jubilejný rok**. Pretože nám odpúšťa naše hriechy, robí nás slobodnými, nie sme otrokmi, ale Božími synmi a dcérami.

JUBILEJNÝ ROK V DEJINÁCH CIRKVI

Prvé slávenie jubilejného roku (nazývame ho tiež svätý alebo milostivý rok) začal pápež Bonifác VIII. roku 1300, keď veriaci prišli do chrámu sv. Petra v Ríme, kde sa modlili, spievali a požiadali pápeža o plnomocné odpustky. Pôvodne sa jubilejný rok mal sláviť každých 100 rokov. Od roku 1475, aby sa milosť týchto jubilejných rokov dotkla každej generácie, pápeži skrátili periodicitu týchto slávení na 25 rokov. Posledný takýto jubilejný rok bol v roku 2000. **Jubilejný rok v roku 2025 bude 27. riadnym jubileom v dejinách Cirkvi.**

Niekedy pápeži zvyknú vyhlásiť aj mimoriadny jubilejný rok. Napríklad pápež Martin V. v roku 1423 vyhlásil jubilejný rok pri príležitosti návratu pápežstva do Ríma po avignonskom vyhnanstve. Ďalej spomenieme jubileum vyhlásené Piom XI. v roku 1933 pri príležitosti 1900. výročia vykúpenia, jubileum vyhlásené Pavlom VI. v roku 1966 pri príležitosti ukončenia Druhého vatikánskeho koncilu a jubileum vyhlásené Jánom Pavlom II. v roku 1983 pri príležitosti 1950. výročia vykúpenia. Podobne Svätý Otec František vyhlásil mimoriadny Svätý rok milosrdenstva v roku 2015-2016.

Jubileum ponúka veriacim možnosť získať plnomocné odpustky pre seba alebo pre zosnulých; je to rok zmierenia a obrátenia, solidarity a oddanosti spravodlivosti v službe Bohu a svojim bratom a sestrám.

Slávenie jubilejného roku sprevádza aj zvyk otvárať tzv. sväté brány na bazilikách v Ríme. Prvýkrát to bolo v roku 1500, keď pápež troma údermi kladivka otvoril svätú bránu v Chráme sv. Petra a kolenačky ňou prešiel so sviecou v ruke.

Kresťanský svätý rok nesie hlboko duchovné významy. Má upevňovať vieru, viesť k bratskej solidarite a spoločenstvu vo vnútri Cirkvi i v spoločnosti. Volá a vyzýva veriacich k úprimnejšiemu a dôslednejšiemu vyznávaniu viery v Krista. Je to čas milosti, obrátenia, odpustenia hriechov a bratského spoločenstva.

NÁUKA KATOLÍCKEJ CIRKVI O ODPUSTKOCCH

V jubilejnom roku ako aj počas každého liturgického roka Katolícka cirkev ponúka viaceré príležitosti získať úplné odpustky. Potrebujeme však poznať pravú náuku Katolíckej cirkvi o odpustkoch., aby sme sa vyhli nezmyslom a klamstvám.

Odpustky sú odpustením časného trestu pred Bohom za hriechy vzhľadom na vinu už zotretú, ktoré vhodne disponovaný veriaci za istých a určených podmienok dosahuje pomocou Cirkvi, ktorá ako vysluhovateľka vykúpenia s autoritou spravuje a udeľuje poklad zadosťučinení Krista a svätých.

Každý spáchaný hriech so sebou prináša vinu a trest. Vina za hriechy je nám zotretá v sviatosti pokánia, avšak trest zostáva. Trestom rozumieme to, čo hriech v nás vytvoril – stratu schopnosti a sily postaviť sa proti zlu, vybuďoval náklonnosť k hriechu. Poznáme to z vlastnej skúsenosti, že po sv. spovedi máme odpustené hriechy, ale naďalej potrebujeme zápasit' s našimi náklonnosťami k hriechu. Odpustky sú Božím milosrdenstvom, ktoré Cirkev prostredníctvom sviatostí ponúka veriacim, aby okúsili odpustenie hriechov a očistenie od dôsledkov hriechov.

Odpustky môže získať len ten, kto patrí do Katolíckej cirkvi a nachádza sa v stave milosti posväcujúcej aspoň na konci predpísaných úkonov.

Odpustky môžeme získať sami pre seba alebo pre zosnulých na spôsob príhovoru. To znamená, že my sa môžeme len prihovárať, ale milosť udeľuje jedine Boh. Nikto nemôže vyprosovať odpustky pre iného živého človeka.

Na to, aby ho veriaci získal, je potrebné mať úmysel odpustky získať, vykonať úkon, ktorý je obdarený úplnými odpustkami, vylúčiť akúkoľvek naviazanosť na hriech, čo i len ľahký a splniť tri všeobecné podmienky: svätá spoveď, sväté prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca – ňou vyjadľujeme jednotu s Katolíckou cirkvou. Modlitba na úmysel Svätého Otca sa splní, ak sa pomodlíme aspoň jeden Otčenáš a jeden Zdravas. Veriaci sa však môžu pomodliť akúkoľvek inú modlitbu podľa toho, ako to zodpovedá ich zbožnosti.

Na základe jednej spovede, je možné získať viacero úplných odpustkov, avšak na základe jedného svätého prijímania a jednej modlitby na úmysel Svätého Otca je možné získať iba jedny úplné odpustky. Odpustky nemožno získať bez sviatostného života – sv spovede a Eucharistie. Preto vidíme, že je potrebný hlboký duchovný život a obrátenie.